

Odešel Vlastimil Úlehla

Ve věku necelých 99 let se letos 29. srpna uzavřel život cukrovarníka spjatého s většinou moravských cukrovarů činných po druhé světové válce. Vlastimil Úlehla patřil sice do skupiny administrativních pracovníků, avšak s rozhodujícím vlivem na provoz cukrovarů. Oblast materiálně technického zásobování (MTZ) stála v pozadí zájmu. V době plánovaného hospodářství však byla klíčová pro činnost každého cukrovaru i podniku. Jižní Morava měla štěstí právě na Vlastimila Úlehlu.

Narodil se 25. listopadu 1925 v Hulíně do rodiny mědi-kovce a zámečnicka vyučeného ve Vídni. Byl bystrým a vnímavým s neobyčejnou pamětí a pohotovostí. Získal tak rozsáhlé zkušenosti a znalosti, kterých využíval celý život. Po studiu na obchodní škole při Obchodní akademii v Přerově v roce 1942 nastoupil na Městský úřad v Hulíně na místo „prozatímního výpomocného“. Se štěstím tak unikl nucenému nasazení.

V roce 1945 získal v rolnickém cukrovaru v Hulíně místo administrativního praktikanta a následně adjunkta. „Tady máš klíče, já musím rukovat,“ byl pomyslný předávací protokol jeho předchůdce ve skladu MTZ, kde se velmi rychle zapracoval a svěřený úsek vedl takřka vzorově. Proto byl v následujících letech vedoucím zásobovačem, ať už v hulínském cukrovaru nebo v nadřízených organizacích.

Od roku 1957 vedl MTZ na podnikovém ředitelství v Uherském Hradišti. Kromě narůstající administrativy trávil většinu času na cestách úmorným ale úspěšným sháněním materiálů a surovin pro cukrovary. Opíral se přitom o pevné a trpělivé rodinné zázemí. Uhelné doly, dráha, vápencové lomy, papírný, strojírný a další podniky byly jeho častými místy jednání, která důvěrně znal. Z velké části měl ve spolupráci s polským dodavatelem na starosti i zásobování výstavby nového cukrovaru v Hrušovanech nad Jevišovkou.

Do důchodu odešel v roce 1986, ale již po čtyřech dnech odpočinku byl přemluven na stejnou pozici s kumulací investiční technika do cukrovaru ve Všetulích. Tam se zdravotní

přestávkou skončil až zrušením cukrovaru v roce 1994.

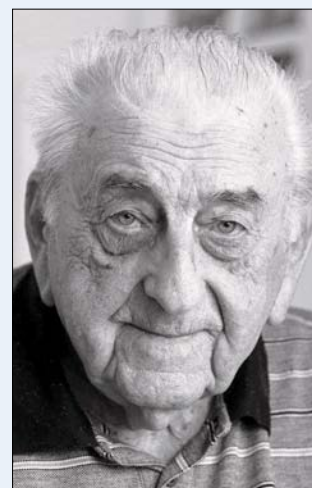
Vlastimil Úlehlu jsem poznal o dva roky později jako vrátného v bývalém hulínském cukrovaru. Brzy nás spojila nejenom celoživotní nemoc – chorobná zvědavost a pátrání po historii cukrovarů (ne výhradně), ale také silná lidská blízkost a porozumění. Byl mi spolehlivým rádcem a pomocníkem v hledání cukrovarnické historie, znal celé řady cukrovarníků, a to ne pouze z Moravy. Značnou

část informací a materiálů o cukrovarnickém sektoru sám shromáždil, nesčetnou radou pak pomohl rovněž při vzniku cukrovarnického muzea.

Vlastimil Úlehla byl také kulturně-společenskou osobností regionu Kroměřížska. Z jeho bezedných znalostí čerpaly úřady a instituce. Bylo to zúročeno při budování kulturního obrazu a propagace města Hulína a širšího okolí, jejichž byl obdivuhodným znalcem. Bez přípravy hovořil o jakékoliv problematice z historie. Klíčová je jeho spolupráce na publikacích o městě nebo na radách přednášek, které by jinak vůbec nevznikly. Až do poslední doby krásně psal. Možná méně známý je také jako oceněný ochotník. Duchem skaut se celý život věnoval sportu, zejména fotbalu. Empatie k druhému, skromnost, kamarádský přístup a spolehnutí, že vždy vyjde vstříc, to byl také Vlastimil Úlehla.

Základna Hulín, jak jsme naše společné místo činu nazývali, trvala 28 let. V mém srdci však žije dál.

Daniel Froněk

Iwuozor K. O., Olaniyi B. O., Anyanwu V. U., Suleiman M. A., Omoleye W. S., Enahoro-Ofagbe F. E., Katagum A. A., Moronkola I. A., Opeyemi A. M.

Dopad ChatGPT na cukrovarnický výzkum (*The Effect of ChatGPT on Sugar Industry Research*)

ChatGPT, chatbot společnosti OpenAI spuštěný v listopadu 2022, má potenciál zasahovat do mnoha oblastí lidské činnosti. Autoři článku se zabývají využitím tohoto nejmodernějšího jazykového modelu v cukrovarnickém výzkumu. ChatGPT může pomoci automatizovat recenze literatury a usnadňovat předávání informací mezi výzkumníky a praxí. Může analyzovat různé zdroje dat, identifikovat nové trendy a přispívat ke strategickému plánování a vývoji produktů. ChatGPT však může generovat také nepřesné nebo zkreslené informace, proto je nutné výstupy kriticky hodnotit s nezbytnými odbornými vědomostmi v dané oblasti a znalostí kontextu. Pro odpovědné použití musí být zohledněna i etická

hlediska. ChatGPT může být využit k inovacím, optimalizaci procesů a zlepšení provozní efektivity v cukrovarnickém průmyslu.

Sugar Tech, 25, 2023, č.6, s. 1278–1284.

Marek

Govind P. R., Sushil S. 25 let časopisu Sugar Tech: Služba globálnímu cukernímu sektoru (*25 Years of Glorious Journey of Sugar Tech (Springer Nature): Serving the Global Sugar and Integrated Industries*)

Časopis Sugar Tech oslavil 25 let své existence, založen byl v roce 1999 v indickém Novém Dillí jako oficiální publikace Society for Sugar Research and Promotion. Je impaktovaným periodikem zaměřeným zejména na problematiku produkce třtinového cukru.

Sugar Tech, 26, 2024, č.4, s. 926–931.

Marek